

SISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

A kiadóhivatalban átvéve
Egész évre ..... 16 kor.
Negyedévre ..... 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ..... 24 kor.
Negyedévre ..... 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétéves
Ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 101. szám.

Nagy-Várad.

Szombat, 1913. május 3.

Büntető expedíció Montenegróba.

Háborus izgatottság. — A koronatanács határozata.

Csütörtökre volt jelezve a nagy-
követek londoni értekezletének azon
ülése, amelyen dönteniök kellett a
montenegrói konfliktus ügyében.
Jelezve volt egyúttal a félhivatalos
lapok azon hire is, hogy a reunion
gyűlésén monarchiánk már nem
várja meg a döntést, hanem csak
bejelenti, hogy milyen lépéseket tett
Montenegróval szemben.

E kettős hír, mely élénken be-
lénk plántálta azt a tudatot, hogy a
háboru közvetlen küszöbén állunk,
érthető izgatottságot okozott nem-
csak monarchiánkban, hanem egész
Európában. Feszült figyelemmel les-
ték azért a híreket Londonból és
Bécsben egyaránt.

Döntő határozatok és háborus
hírek nem jöttek, bár a felizgatott
fantázia már induló csapatokról be-
szélt, — hanem jöttek aztán a meg-
lepő hírek arról, hogy a híres reu-
nion még egy, de most már igazán
visszavonhatatlanul legeslegutolsó
előadást rendez hétfőn.

Ennek a már elképzelhetetlen
halasztásnak az okairól aztán kü-
lönféle verziók keringtek.

Hogy Oroszország vállalta ma-
gára, hogy 48 óra alatt kiűritti
Szkutarit; hogy a balkáni szövetsé-
gesek megüzenték Montenegrónak,
hogy ne számítson a további támo-
gatásra stb. stb.

Minden valószínűség szerint egyik-

nek is, másoknak is van része az
ujabb immár későn jött fordulatnak
az előidőzésében, — de leginkább
van annak, hogy monarchiánk eré-
lyes és határozott fellépése imponált
mindenfelé.

A már megkezdett erélyes intéz-
kedéseket most már monarchiánk
nem hagyhatja abba — a monte-
negrói legujabb jegyzék dacára sem.
Ujabb halogatásba nem mehet bele.
Az ilyen huzavonának semmi célja
és helye többé.

A Bécsben ősz királyunk el-
nökletével tartott koronatanács —
mint a késő éjjeli órákban értesü-
lünk — erre az álláspontra helyez-
kedett. *Nikita nem kap halasztást egy
napra sem.*

**A koronatanács azt hatá-
rozta, hogy azonnal megindítja
a büntető expedíciót Monte-
negróba. Monarchiánk nem
kezdhet háborút Montenegró-
val. Ez nem való egy nagyha-
talomhoz. Fenyítő, büntető ex-
pedíciót küld reá, melynek meg-
kezdését be sem kell jelen-
teni.**

**Ez az expedíció persze a
félmilliárd költséget megha-
ladja, de monarchiánk tekin-
télyének megőrzése és balkáni
érdekeinek megóvása megkö-
veteli ezt az áldozatot.**

A háboruról szóló tudósításaink a követ-
kezők:

A reunion határozata.

Az osztrák-magyar nagykövet indítvá-
nyára elhatározták, hogy

felszólítják Montenegrót, hogy
negyvennyolc órán belül adjon
határozott választ Szkutari kiűri-
tésének kérdésében és *részlete-
sen* mondja meg, hogy *milyen
rekompenciákat* gondolt előbbi
jegyzékében.

Ezenkívül még egy fontos határozat
történt.

A tegnapi reunió végül bizto-
sította Ausztria-Magyarországot
és Olaszországot, hogy ha Mon-
tenegró negyvennyolc órán be-
lül nem ad kielégítő választ,
akkor a két nagyhatalom *man-
dátumot kap a montenegrói és az
albán partvidék megszállására.*
Ebben az esetben tehát Ausztria-
Magyarország és Olaszország
csapatokkal szállja meg Dul-
cignót, Antivarit és San Gio-
vanni di Meduát.

Hogy történt a fordulat?

Bécs, május 2.

A nagyköveti konferencián történt for-
dulatról a következőket jelentik:

Csütörtök délben Grey külügyi állam-
titkárnál megjelent Popovics montenegrói
meghatalmazott és kormánya nevében jegy-

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

zékét nyújtott át Greynek azzal a kéréssel, hogy közölje azt a nagyköveti konferencia résztvevőivel. Grey államtitkár rögtön a reunió megnyitása után felolvasta Montenegró jegyzékét, melynek lényege az, hogy Montenegró bizonyos feltételek mellett hajlandó Szkutari kiűritésére.

Grey szavai után sorban felszóltak a hármass entente képviselői. Valamennyien hangsúlyozták, hogy Montenegró válasza új helyzetet teremtett, mely az eddiginél sokkal kedvezőbb és alapot nyújt a békés kibontakozásra. Gróf Mensdorf osztrák-magyar nagykövet szólalt fel ezután. Kijelentette, hogy Montenegró jegyzéke tényleg megváltoztatja a helyzetet, de viszont most nincs felhatalmazása arra, hogy ebben az új helyzetben állást foglaljon és ezért előbb a jegyzéket tudatnia kell kormányával. A nagykövetek élénk helyesléssel fogadták gróf Mensdorf nyilatkozatát és egyértelműen azt határozták, hogy újabb utasítását és a konferencia folytatását hétfőre halasztják.

Mi a jelentősége az értekezlet elhalasztásának?

Bécs, május 2.

Az itteni politikai körök a nagyköveti értekezlet elhalasztásának jelentőségéről a következőket jelentik:

A nagyköveti értekezlet elhalasztásáról még nem jött hivatalos jelentés, de az elhalasztást bizonyára nem mondták volna ki, ha az osztrák és magyar nagykövet nem járulhatott volna hozzá és ha oly javaslat nem történt volna, amelyet Ausztriának és Magyarországnak legalább fontolóra kell venni.

Ennek következtében valószínűsítjük, hogy az a föltevés, hogy Oroszország valamely formában kijelentette, hogy keresztül fogja vinni, hogy Montenegró Szkutari negyvennyolc órával a felszólítás után ki fogja üríteni. Ennek a javaslatnak megfontolása elől Ausztria és Magyarország nem térhetett ki, annyival kevésbé, mert a monarchia is kénytelen lett volna ezt az eljárást követni és legelső sorban Montenegrót felszólítani, hogy csapatait negyvennyolc óra alatt vonja vissza Szkutariból. Hogy ha már most Oroszország magára vállalja azt a föladatait s azt sikeresen és halogatás nélkül meg is valósítja, akkor a bécsi kabinet ezt az ajánlatot nem utasíthatja egyszerűen vissza.

Kétségtelen, hogy Montenegró könnyebben engedelmessé lehet Oroszország fölhevítésének, semmint Ausztria és Magyarországnak. Oroszország közvetítő akciója két nézőpontból magyarázható meg. Először az orosz kormány föntartja ismeretes kommunikációjában tett nyilatkozatát, a mely szerint Szkutari az albánoké, másodsor értesülést nyert arról, hogy az Ausztria és Magyarország és Olaszország között a közös akció dolgában folytatott tárgyalás már nagyon messzire haladt előre s megállapod-

tak abban, hogy közösen fogják a hadműveleteket lebonyolítani. Oroszországban nagy súlyt vetnek arra, hogy ezt az eshetőséget minden körülmények között megakadályozzák s ez az oka annak, hogy Oroszország Franciaországgal és Angliával együtt most már erősebb nyomást akart Montenegróra gyakorolni.

Az orosz követ föllépése.

Bécs, május 2.

Cetinjéből jelentik a Neues Wiener Tagblattnak: Az orosz követ tegnap késő este újabb lépést tett a kormánynál Szkutari azonnal való kiűritése végett és a legkeményebb kifejezéseket használta. Vázolta, hogy milyen nagy veszedelem támadhat, ha Montenegró igen gyorsan nem teljesíti a hatalmak követelését. A kormány körében Oroszország lépése miatt általános a hatalmak ellen az elkeseredés. A király még a közvélemény befolyása alatt áll, a mely az ellenállás folytatását követeli.

Két követ a királynál.

Bécs, május 2.

A Neues Wiener Tagblatt jelenti Cetinjéből: A király ma az olasz követet, azután pedig Giessl báró osztrák és magyar követet kihallgatáson fogadta és velük hosszabb beszélgetést folytatott.

Nikitának pénz kell.

Bécs, május 2.

Nikita eddigi válaszát visszavonta és hajlandó Szkutari pénzügyi és terület kárpótlás ellenében kiűriteni. A monarchia nem hajlandó Nikita ily arányú követelését teljesíteni.

Magyar miniszterek Bécsben.

Tegnap délelőtt a Magyar Házban értekezlet volt Lukács László miniszterelnök és Teleszky János pénzügyminiszter között. — Teleszky János pénzügyminisztert, aki tegnapelőtt óta időzik ott, esütörtökön délelőtt a király egy órai kihallgatáson fogadta. Teleszky pénzügyminiszter Bécsben maradt, hogy a közös miniszteri értekezleten részt vegyen.

Balogh Jenő igazságügyminiszter tegnap délelőtt Bécsbe utazott, ahol ma délelőtt öt óráig kihallgatáson jelenik meg.

Teleszky János dr. pénzügyminiszter tegnap délután szándékozott visszautazni Budapestre. — Lukács szintén a mai nap folyamán fog visszautazni. — Arról, hogy a miniszterelnök mostani bécsi tartózkodása alatt megjelenik-e kihallgatáson a királynál, még nincs semmi intézkedés. Csütörtökön délután négy órakor Bilinszki lovag közös pénzügyminiszter hivatalában értekezlet volt, amelyen Bilinszki lovagon kívül Teleszky János dr. és Zaleszki lovag pénzügyminiszterek vettek részt.

Miskolczi Ferenc jubileuma.

A tisztikar fogja ünnepelni a főispánt

Miskolczi Ferenc dr. főispán tudvalevőleg e hó 15-én tölti be közszolgálatának harmincadik évét. Ezt az évfordulót csak kevesen tudták, de valakinek az indiszkrécioja folytán mégis kipattant a dolog és a vármegyén nagyban készültek a köztisztviselők által főispán ünnepelésére. Az esetről tudomást szerzett a sajtó is és egyes lapok már az ünnepelés legaprólékosabb részleteivel is foglalkoztak.

Megirták többek között azt is, hogy a május 17-én tartandó rendkívüli közgyűlést fogja felhasználni a törvényhatóság a főispán ünnepelésére. A rendkívüli közgyűlésen napirend előtt vennék szőnyegre a nevezetes évfordulót. Az ünnepély rendezésére külön bizottságot akartak alakítani. E bizottságnak az lett volna a feladata, hogy az ünnepi szónokot felkérje. Már az ünnepi beszéd megtartója személyében is megállapodás történt és a vármegye törvényhatóságának legkiválóbb szónokát, Fetser Antal felszentelt püspököt akarták felkérni.

Érdekes, hogy a harmincadik évfordulóról legkésőbb maga Miskolczi Ferenc dr. főispán szerzett tudomást talán a lapok útján. Mikor megtudta, hogy mi készül, azonnal hozzáfogott az ünnepeltetés leszereléséhez. Az intéző körök felkérte, még pedig a leghatározottabban, hogy egyáltalán nem kívánja, miszerint megtartsák az évfordulót. Az akció vezetői előbb ragaszkodtak hozzá, hogy megtartják az egész vármegye óhajára az ünnepélyt. A főispán azonban hallani sem akart róla.

Végül is a mozgalom vezetői voltak kénytelenek megadni magukat. Így a nagyszabású ünnepély el fog maradni. A közgyűlésen nem is fogják felhozni a dolgot s így el fog maradni a tervezett bankett is.

A főispán azonban nem tiltakozhatik az ellen, ha a vármegye tisztikara szerény kezekben fogja kifejezni hódolatát és ragaszkodását főispánjával szemben. Tegnap Fráter Barnabás alispánnál értekezlet volt, melyen a vezető tisztikar jelent meg. Ezen az értekezleten megállapodtak a módosításokban, hogy miként fejeznék ki a tisztviselők e ritka alkalomból szeretetüket, ragaszkodásukat és jókívánásaikat.

Az értekezleten elhatározták, hogy az összes központi és vidéki tisztviselők az évforduló alkalmából május 15 vagy 17-én testületileg fognak megjelenni a főispánnál. Ez alkalommal diszes albumot fognak átadni a főispánnak, melyben az összes tisztviselők arcképei benn lesznek.

Az alispán a határozatról tegnap értesítette a főtisztviselőket is, akik május 11-ig fogják beküldeni fényképeiket az emlékalbum összeállításához. Miskolczi Ferenc a vármegyénél igaz, hogy csak 27 évet töltött

Keztyük t u l h a l m o z o t t r a k t á r m i a t t m é r s é k e l t á r o n á r u s i t t a t n a k e l . **Fehér János**

Női bőrkeztyű 1-20 K-tól, férfi bőrkeztyű 2 K-tól kaphatók.

Saját gyártmányu keztyűk tisztítása 16 fillér.

Saját gyártmányu keztyűk javítása díjtalan.

keztyüs és kötszerész üzletében

Bémer-tér (Telefon 419. sz.)

el, azonban azóta is inkább megyei, mint állami főtisztviselőnek tekinti őt mindenki. Huszonhét éven keresztül futotta be Miskolcra Ferenc azt a szép pályát, mely a főispáni méltósághoz vezetett.

Városi közügyek.

A közigazgatási bizottság ülése

Nagyvárad város közigazgatási bizottsága tegnap tartotta rendes havi ülését. A rendes folyó ügyeken kívül néhány érdekesebb ügyet is tárgyaltak.

Hlatky Endre távollétében Rimler Károly polgármester elnököt; jelen voltak a bizottság tagjai közül Bordé Ferenc főjegyző, dr Mayer László v. főorvos, Németh István kir. pénzügyigazgató helyettes, Varró Domokos műszaki tanácsos, Orbán Kálmán kir. segéd-tanfelügyelő, dr Istvánffy István árvászeki elnök, dr Dóri Ferenc v. alügyész, Rádl Ödön, dr Moskovits József, dr Medvigy Gábor, Kellner György kir. főállatorvos, Hunyady Kálmán, gazd. felügyelő-helyettes, Sulyok István, dr Mihelly Lajos, Baróthy Pál kir. ügyész, Heringh Sándor jegyző.

A bemutatott polgármesteri havi jelentésből közöljük a következő adatokat:

A közegészségügyi állapot április hónapban kedvezőtlen volt; a születések száma 4-el multa felül a halálozások számát.

Vörheny 24 esetben, halálozás nélkül, roncsló toroklob 7 esetben 2 halállal, kanyaró 6 esetben, halálozás nélkül, hasihagyomány 3 esetben, 1 halállal.

A járványkórházban 49 beteget gyógykezelték; a gyermekkórházban ápoltak 95 fekvő és 237 jóró beteget.

Született 83 fiú, 67 nő, összesen 150 gyermeket. Elhalt 82 fi és 64 nő, összesen 146. Öt éven aluli gyermek 39 halt el.

A közbiztonsági állapot normális volt. Lopás 128, sikkasztás 16, csalás 11, jogtalan elsajátítás 4, vagyon rongálás 6, hamis pénz kiadás 2, súlyos testi sértés 16, könnyű testi sértés 33, hatóság elleni erőszak 3, magánlak sértés 6, zsarolás 3, hamis eskü 1, megfertőzés 1 esetben.

Letartóztattak 22 egyént.

Április hónapban kiadtak 5 drb. külföldi utlevelet.

Az adók befizetése kedvezőtlen volt, mert 9508 korona 88 fillérrel kevesebb folyt be, mint a múlt év hasonló időszakában.

A rendőrkapitányi hivatal kiadott 30 új iparigazolványt, s megszűnt 11 iparüzlet.

Az április hónapban megtartott fősorozáson az I., II. és III. korosztályban felhívott 741 állításköteles közül megjelent 533 ember; besoroztatott 168, fegyverképtelennek osztályoztatott 92, visszahelyezett 273. Idegen helyen állítás-engedélyt nyert 208. Idegen illetőségű állítás köteles előállított 275.

A jelentést tudomásul vették.

Kolozsvári-utca kövezete.

Varró Domokos műszaki tanácsos szólalt fel a jelentés kapcsán. A Nagyváradon átvonuló két állami közút oly rossz állapotban van, különösen Kolozsvári-utca, a csatornázás folytán, hogy a közlekedés majdnem lehetetlen. Utasítsák a tanácsot, hogy mindkét utat javítsák ki. Kérték többször az utak kijavítását, de azt a választ nyerték, hogy az napirenden van. Kéri a gyors intézkedést, mert ellenesetben a kerületi fel-

ügyelőnek jelentést kell tenni a miniszterhez, hogy ezen utakon a vámszedési jogot tiltsák be.

Rimler Károly polgármester kijelenti, hogy éppen most intézkedett a tanács, hogy 10,000 korona összeg erejéig javítsák ki a Kolozsvári-utcat azonnal. Különbben mindkét utat alapos kiépítését a város elhatározta, de a rossz pénzügyi viszonyok akadályozzák a megfelelő költségen fölvételét.

Varró Domokos tudomásul vette a polgármester válaszát.

Komlóssy fegyelmit kér.

Az Uj Nagyvárad korábban azt írta Komlóssy József tiszteletbeli főjegyzőről, hogy törvényellenesen, jogtalanul felmentéseket adott a házassági hirdetések alól.

Komlóssy József ezért sajtópert indított a cikk írója ellen, de az illetőt felmentették. Ez rt most fegyelmi vizsgálatot kér maga ellen s kéri megállapítani, hogy törvénytelenül járt-e el.

Ezen kérelmet tárgyalta tegnap a közigazgatási bizottság s az előadói javaslat-hoz képest kimondták, hogy a fegyelmi vizsgálat elrendelésére nincs törvényes ok, mert Komlóssy József a dispenczió megadásával mint tiszteletbeli főjegyző, csak hivatalos kötelességét teljesítette.

Apróbb ügyek letárgyalása után az ülés véget ért.

A Lukács-Désy ügy. A királyi ügyészség tegnap adta át nyilatkozatát a Lukács-Désy-féle rágalmozási ügyben a büntető törvényszék elnökének.

Az ügyész kijelenti, hogy eleget tesz a törvényszék fölhívásának s a beszerzendő bizonyítékok dolgában előterjesztést tesz. Kéri a Désy Zoltán által megjelölt okiratok és pöriratok beszerzését, ugyszintén az általa megnevezett tanúk beidőzését, még pedig a következő három esetre nézve, ugy-mint a sószerződés, az ugynevezett agrumenszerződés és a külkereskedelmi képviselő ügyében. A zalatnai házak ügyében föntartja az első tárgyaláson tett indítványát.

A maga részéről hat új tanut jelent be, akiknek a beidőzését kéri. Mivel ezek valamennyien közhivatalnokok, kéri, hogy a törvényszék intézkedjék, hogy a hivatalos titoktartás kötelezettsége alól föloldják őket.

A királyi ügyészség azért teszi ezt az indítványt, hogy a tárgyalás kitűzhető és megtartható legyen. A bizonyítandó tény-körülményeket és a bizonyítási eszközöket illetőleg föntartja magának a jogot, hogy a tárgyaláson előterjesztést tehessen.

Valódi Amerikai és Chas-sala cipők, legjobb Bor-a-lino és Pichler kalapok

REICHARD áruháza

cégnél szerezhetők be.

Világjáró francia a nagyváradai rendőrségen

Harmadszor járja be a világot.

*

Hallatlan kitartás és energia kell ahhoz, hogy valaki háromszor vágjon neki a nagy világnak. Nem új dolog, de a mai világban, amikor az emberiség nagy általánosságban véve irtózik a nagyobb fáradságtól, most igen is nagy dolog ez.

Persze nem annyira lelkesedésből járja e zömök kis francia a világot, hanem inkább pénzért.

Ő ebből akar megélni, mert nagy sum-mát kap, ha megtartja a feltételeket. Csak-ládja már is anyagi gondok nélkül él Pá-risban. Első két utja már jövedelmezett annyit, hogy családjáért nem kell ag-gódnia.

Most a harmadik utjával a párisi Geo-grafiai Társaság nagy díjára — 200.000 frank — pályázik. Az ő világjárása mögött tehát nincs semmi olyasféle gondolat, hogy mindez a francia glóriért történik, őt nem is fűti valami erősen a francia nemzeti di-esőség gondolata. Henri Mosse — így hívják a világjáró franciát, jár a kenyere után és öreg napjaira kényelmet akar magának sze-rezni.

Első ízben 1904. június 8-án indult el Párisból. Akkor négy év alatt kellett meg-tennie az utat, amely 100,000 kilométert tett ki. Ázsián keresztül Birmáig, Pekingig meg vissza. Uti könyvében ott van a mikádó alá-írása is. Rengeteg város láttamozása, excen-trikus pecsétformák, aláírások gazdagítják könyvét. Temérdek kalandon ment keresz-tül, érdekes jegyzetei vannak, de szegényes impressziói.

Első utjáról egy nappal később érkezett Párisba. Emiatt elesett a díjtól. Ez azonban nem csüggesztette el. Elindult egy félévi pihenés után, most azonban 50,000 frankért. Ezt meg is nyerte.

Most van harmadik utján. 1912. év március 15-én indult el Párisból. Ide Budapest-ről érkezett három nap alatt. Mindenütt gya-log jár, pénze ugy szólnán egy fillérre sincs. Ruházata roppant erős nadrág, ba-garia cipő, kicsi bőrkabát, alatta csikos nyári trikó. Karján piros-fehér-kék színű szal-lag van. Ezzel jelzi, hogy francia. Hátán hal-talmas csomog, oldalt táská és két literes ku-lacs. Van képeslapja is, amelyen ő áll teljes uti felszerelésben és alatta francia szöveggel a következő határozott sorok:

Henri Mosse

Harmadszor járja a világot. Most 22.000 kilo-métert kell megtennie. Az nem határoz, hogy minő eszközökkel. Át kell mennie a Jóreménység fokán.

Mosse Henriket nem akarták egypár szál-lodába befogadni. Kémnek nézték. A rend-őrségen igazolta magát. Mindössze 4 koroná-

8 hó végéig rendkívüli leszállított árak! Elegáns kostümök

25 K-tól, divatos felöltők 18 K-tól, lüszterből 12 K-tól, szövet- és gyapju delin pongyolák 12 K-tól, mosó cretonból 6 K-tól, izléses blousok selyemből 7 K 50 f.-től, szövet- és gyapju delinből 5 K-tól, Madeira és grenadinból 3 K 80 f.-től, kítőnő aljak szövetből 7 K 50 f.-től, vászonból 5 K-tól.

Gyermekruhák ugyszintén

női- és leányka kalapok nagy választékban :-:

HEVESI „Párisi divatáruházában“
Nagyvárad (Zöldfa-utca.)

val érkezett ide. Olesó szállodát kért, mire az Arany-Sasba utasították. A rendőrségen Biró József tolmácsolása útján beszéltek vele, aki perfektül beszél franciául.

Elmesélte Mosse, hogy Püspökladányban egy csendőr kardot rántott reá. Nem tudta magát megvédeni vele és a jó csendőrkáplár azt hitte, hogy valami makacs kémekkel áll szemben.

Mosse előadást fog tartani reáliskolában csekély belépődíj mellett.

Becsületsértési pör Tatár Balázs és társai ellen.

Tatár Balázs a nagyszalontai gimnázium szabadkőműves igazgatója és az ő ugyancsak malteres gárdája kellemetlen helyzetbe jutott. Az eset előzménye az országos botránnyá vált lakásügy volt. Annak idején a „Tiszántul” bőven ismertette a dolgot, de foglalkozott vele az egész ország sajtója. A miniszter tudvalevőleg szigorúan megintette ebben az ügyben az igazgatót és egyben a jogtalanul felvett lakbér visszafizetésére is kötelezte az igazgatót.

A szokatlan dolgot bármennyire is igyekeztek véka alá rejteni, az nem sikerült. Tudomást szerzett róla a sajtó s így Tatár Balázs az egész ország előtt meg lett hurcolva. Tatár Balázs nem indíthatott sajtópert a lapok ellen, ehelyett kutatni kezdte, hogy hogyan került ki a fölötte bizalmas és ő rá nézve kompromittáló dolog a nyilvánosságra. Addig kutatott, míg megtudott annyit a dologból, hogy az ő kis ügyéről az ügyészséget a gimnázium egyik tanára, dr. Mócár József értesítette.

Tatár Balázs Mócár Józsefen nem tudott másképp bosszút állani, mint tanári konferencia alkalmával becsületesében sértette meg a feljelentés miatt. Tatár Balázs mellé csatlakozott a tanárikar másik szabadkőműves tagja, Faragó Alfréd tanár is.

Mócár a két tanár ellen feljelentést tett becsületsértés miatt a nagyszalontai járásbírószágon. A bíróság tegnap foglalkozott a feljelentéssel. Szokatlan részletességgel tárgyalták a dolgot, úgy hogy egy nap alatt nem is tudták befejezni.

Dr. Poyárn Szevér védő a két vádlottnak lelki állapotát igyekezett megvilágítani, mely indokoltá tette azt a kifakadást, amiben Mócár becsületsértést talált. Ezért kérte több olyan dologban a bizonyítási eljárás elrendelését, melyeket Mócár az ügyészséghez adott feljelentésében elősorolt.

A bíróság az előterjesztést részben teljesítette. Többek között elrendelte az igazgatói lakás megvizsgálását is. A tárgyalás reggel 9 órakor kezdődött, délben fél 1 órakor délutánra halasztották. A délutáni tárgyalás is tanúk kihallgatásával telt el s így ítélet csak ma délelőtt lesz.

A tárgyalás iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. A közönség zsufolásig megtöltötte a tárgyalási termet.

AFFÉR az ujság és rendőrség között.

*

Tegnap izgalmas afférje támadt az Uj Nagyváradnak a nagyváradai rendőrséggel, amelyet természetesen sikerült békésen és gyorsan elintézni. Mert tulajdonképpen véletlen mulasztásról volt szó a lap részéről s a rendőrség roppant komolyan lépett fel.

Az eset részletei a következők:

Délután fél öt órakor a Szent László-terén álló rendőrposzt az Uj Nagyvárad két rikkancsát előállította a rendőrségre, mivel a lapnak lejárt az utcai elárusításhoz való joga. A rendőrnél volt két liszta. Az egyikben azok a lapok szerepeltek, amelyek meghosszabbították a kolportázst, a másikkban pedig azok, amelyek ezt elmulasztották. Az utóbbiak közt volt az Uj Nagyvárad is.

Az Uj Nagyvárad felelős szerkesztője, Marton Manó felsietett a rendőrségre és indignálódva jelentette ki, hogy ez nem méltányos eljárás. A sajtószabadság súlyos sérelmét látta a lap elkobzásában és sürgős orvoslást kért.

Jánossy Gyula főkapitány-helyettes meglepődve értesült a dologról és kijelentette, hogy nem hiszi, hogy itt valami szándékoság vagy rossz akarat működne közre. Behívatta Fluch Ferenc fogalmazót, akinek a reszortjába tartozik az ügy. Fluch jelentette, hogy ő utasítást kapott a főkapitánytól a lapok kolportázsának ellenőrzésére. Ő közölte ezt Bartha Béla szolgálatvezető kapitánnyal, aki kiadta a parancsot a legénységnek.

Az egész akciónak pedig, amint az lassan kiderült, egy feljelentés volt az alapja. Ezt egyik nagyváradai kereskedő tette, aki rájött, hogy több olyan lapot is árulnak utcán, amelynek lejárt az engedélye. Ezt eddig nem ellenőrizték. Most azonban hirtelen észbe kapott a rendőrség és első áldozat az Uj Nagyvárad lett volna.

Azonban Marton Manó felelős szerkesztő Rimler Károly polgármesterrel még a délután folyamán meghosszabbította az engedélyt és így rendbe jött az ügy. Az esetben csupán az feltűnő, hogy eddig senki sem gondolt a lejáratok ellenőrzésére a rendőrségen. Tudvalevőleg minden három hónapban kell megújítani az engedélyt és még hozzá az elnöki ügyosztály azt jelentette, hogy az Uj Nagyváradnak egyáltalán nincs kolportázs. Ez a tévedés onnan eredt, hogy a rendőrségen ez nem volt nyilvántartva, csak a polgármesteri hivatalban.

A lapnak egy példányát sem kobozták el és kölcsönös kimagyarázások után a hirtelen keletkezett affér hullámai hamar elsimultak.

Ellenben a többi lapok jól teszik, ha sietnek a kolportázs megújításával, mert a rendőrség úgy látszik igen komolyan kezdi kezelni az ügyet.

..HIREK

* **Személyi hir.** Galánfi Sándor min. tanácsos, a m. kir. szabadalmi hivatal elnöke, tegnap Nagyváradon járt s megvizsgálta a nagyváradai keresk. és iparkamarában a védjegy és áruajstromozó hivatal működését. A miniszteri tanácsos a vezetést megfelelőnek találta s meglegedésének dicsérő szavakban adott kifejezést.

* **A püspök bérmutja.** Gróf Széchenyi Miklós v. b. t. t., megyés püspök tegnap délután 3 órakor indult békésmegyei bérmututjára. Ma, 3-án Dobozon, 4-én Csabán, 5-én Békésen, 6-án Ujkigyóson, 7-én Mezőberényben, 8-án pedig Sarkadon fog bérmutálni, ahonnan még aznap délután visszaérkezik Nagyváradra. Pünkösöd két napján Gyulán fogja a bérmutálás szentségét kiosztani. Azután május 13—25-ig Biharmegyében a tenkei kerületben, 26—29-ig a belényesi kerületben bérmutál a püspök. Junius 1—4-ig ismét Békésmegyében lesz a bérmutálás. Ezzel a megyés püspök tavaszi bérmututja véget ér. Az ősszel pedig Debrecenben fog bérmutálni a püspök.

* **Kanonoki beiktatás.** A váradai káptalani kinevezésekről szóló királyi adománylevelek Aldoóz Csütörtök napján jöttek meg Nagyváradra. A káptalan, hogy az adományleveleknek érvényt szerezzen, f. hó 6-án, a jövő kedden beiktatást tart a székesegyházban. Ez alkalommal dr. Bundala Mihály a békési főesperesi, Spett Gyula középszolnoki főesperesi, dr. Vucskics Gyula pedig az igy megüresedő utolsó mester-kanonoki székbe fog beiktatni. Az installációs szertartás az említett napon d. e. fél 10 órakor kezdődik.

* **Vasuti kedvezmény a tavaszi vásárra.** Van szerencsénk az érdekeltek tudomására adni, hogy a f. évi május hó 7-től 13-ig Budapesten rendezendő tavaszi vásárra felutazni szándékozó kereskedők és iparosok részére a jegyutalványok kamaránkhöz megérkeztek, amelyeket 55 fillér szállítási illeték lefizetése ellenében a jelentkezőknek a hivatalos órák alatt d. e. 8-tól d. u. 2 óráig rendelkezésre fogunk bocsátani. Megjegyezni kívánjuk, hogy a szóban levő igazolványokat csak kereskedők és iparosok részére fogjuk kiadni. Nagyvárad, 1913. május hó 2. A nagyváradai kereskedelmi és iparkamara. Dr. Moskovits József elnök, dr. Sarkadi Lajos titkár.

* **Bérmutálás Bárádon.** Széchenyi Miklós gr. megyés püspök csütörtökön kezdte meg idei bérmututját egyházmegyéjében. Első utja a bárándi hivekhez vezette, ahol 160 bérmutalándó várta a főpásztort. A községben e nagy ünnepségre az egész lakosság készült. A megyés püspököt utjában Mazurek Gyula kísérte el. Gróf Széchenyi Miklós kíséretével automobilon ment ki Bárádra, ahol

Tavaszi és nyári a legszebbek Reinnál
amerikai cipők Telefon 10-74. Rákóczi-ut.

a lakosság élén *Jezericzky* Dénes főszolgabíróval osztatlan örömmel fogadta. A megérkezés és bandériumos fogadtatás után a megyés püspök a templomba ment, ahol már várta a bérmandók serege. A bérmandó kiszolgáltatása után dr. *Szemethy* Géza plébános vendége volt a főpásztor. Itt több küldöttséget is fogadott. — Délben ugyancsak automobilon utnak indult megyés püspökünk székhelyére. Utközben látogatást tett a főpásztor Rétszentmiklóson Des *Echerolles-Kruspér* családjánál.

* **Halálozás.** Egy gondos, derék matrónt, kiváló családanyát: özv. *Thury* Lajosné szül. *Leitner* Magdolnát a Vas-fürdő tulajdonosnőjét kísérték ki tegnap utolsó útjára: az olasz nagytemetőbe. Az elhunyt egyike volt azoknak a szerető gondos anyáknak, akik egyedül övéiknek élnek, gyermekeik boldogságában találják fel örömeiket. Hat jeles fia gyászolja, köztük dr. *Thury* László városi főügyész. Özvegsége dacára gondos nevelésben részesítette őket, hogy mindannyian hasznos, tisztelettel környezett polgárai legyenek a hazának. A 78 éves derék matróna temetése tegnap délután nagy részvét mellett ment végbe. A gyászhoz udvarán előkelő közönségünk nagy számmal jelent meg. A gyászszertartást *Imrik* S. Zoltán plébános végezte segédlettel. A koporsót a gyászoló család, a rokonok és a tisztelők remek koszorúkkal borították. A diszes temetést *Weiszlovics* Adolf és fia temetkezési intézete végezte.

* **A kath. nővédő egyesület ünnepe.** A nagyvárad-i kath. nővédő egyesületnek szép ünnepe lesz holnap, vasárnap. A Szent László menedékház diszes kápolnájában patrones jelöltek és védnökök felvétele lesz, ünnepélyes keretben. A szent misét és szent beszédet *Grócz* Béla prépost kanonok tartja. A patrones jelöltek közzé ez alkalommal özv. Des *Echerolles-Kruspér* Sándorné szül. báró *Gerliczy* Sztéfánia urnő is felvételi magát s ezzel újabb tanujelét adja nemes gondolkodásának, buzgó vallásos érületének és a jótékonyág iránti fogékonyságának. A kiváló főúri hölgy különben ez alkalomból 100 koronát ajándékozott a nagyvárad-i katolikus nővédő egyesület céljaira.

* **Üzlethelyiségek és lakások az Apollóban.** Az épülőben lévő Apolló városi bérházban 1914. évi május 1-től a következő helyiségek fognak bérbeadatni: I. az alagsorban: 4 műhely és 4 raktárhelyiség. II. a földszinten 1 kávéház, 6 bolt, illetve üzlethelyiség, 1 garzonlakás és egy 3 szobás lakás. III. Főemeleten: 1 műhelyhelyiség. IV. Az első emeleten: 5 lakás és egy garzonlakás. V. A második emeleten 7 lakás. VI. A harmadik emeleten 6 lakás és 1 fényképészeti műterem mellékhelyiségekkel. Az épület személy- és teherfelvonó-készülékkel lesz ellátva. Bérájanlatokat a f. évi május hó 15-ig lehet és pedig nemcsak az egyes helyiségekre, hanem az egész épület bérletére is tenni. A bérbeadandó helyiségek rajzai, pontos leírása s azok bére alulírott hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők, ugyanott a szükséges felvilágosítások kaphatók. Nagyvárad, 1913. május hó 1-én. *Komlóssy* József, jog- és gazdaságügyi tanácsnok.

* **Vörös május.** A Népszava vörös fejjel jelent meg május elsején. Ettől, meg a jó dupla márciusi sörből a szociálisták nehézzel tüntettek a város főutcáján. Végigvonultak a Rákóczi-úton tüntető menetben, egy évre kiordították magukat, kivonultak a zöldbe és megabugoltak egy pár szónokot. Az egész májusi tüntetés kezdő sablonossá

válni. Ki az ördögnek van kedve ilyen szép időben orditozni. Meg aztán nem kellemesebb a családi kirándulás, mint az ilyen nagyfenekű céco? Az érdeklődők megnyugtatóra közöljük, hogy a zsidó milliómosok ablakait nem verte be a haragos tömeg.

* **Az első út.** Május elsején indult el a nagyvárad—fiumei gyorsvonat első vonata. A nagyvárad-i pályaudvaron igen sok érdeklődő nézte meg a virágos vonatot. Utasa igen kevés volt. Mindössze 26-an utaztak vele, azok is többnyire újságírók voltak. Az utvonat mentén lévő városok polgármesterei csatlakoztak *Rimler* Károlyhoz, aki egyedül váradi volt, aki leutazott egészen Fiuméig. A gyorsvonatot minden állomáson nagy tömeg várta. Az utat három helyen kell átszállással megszakítani, ugymint Szegeden, Szabadkán és Dombóváron.

* **Debreceni egyetem.** Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter döntött a debreceni egyetem megnyitása ügyében. A miniszter elhatározása szerint az egyetem a jövő év szeptemberében fog megnyitni. Az egyetem orvosi fakultása jövőre csak félig lesz meg. Ugy áll ugyanis a dolog, hogy az ötödik, negyedik és harmadik évfolyamot 1914-ben megnyitják, mert ezekre nézve megvannak a szükséges alapfeltételek. A második és első évfolyamot csak később, egy-két év múlva nyitják meg. A budapesti egyetem orvosi karán oly zsufoltság van, hogy a felső évfolyambeli hallgatók készségesen, nagy tömegekben fognak ezért a debreceni egyetemen beiratkozni.

* **Egy Immaculata halála.** Csütörtök délután, virágos május első napján kivittek egy szegény apácát a temetőbe. *Gundl* Mária Firmata volt a neve. *Fetser* Antal felsz. püspök végezte a temetési szertartást segédlettel. Megható volt. Az életkülönösen szép, erős és lángoló színekben pompázott ezen a napon. Az emberek nagyon-nagyon sajnálhatták szegény *Gundl* Máriaat, aki nem érte meg ezt a virágzó, pompás napot. Az ő szegényes, szürke életében lett volna a legdiszesebb nap. És ez már az ő temetése volt.

* **Honvédzenekar a Félix-fürdőben.** A Félix-fürdőben a május elseji ünnep fényesen sikerült. Szokatlanul tekintélyes számban jelent meg Nagyvárad intelligenciája, ugyszintén igen sok magasrangú katonatiszti család. Nem is szólva arról, hogy a közönség a fürdőhely erdejét és sétányait valóságos eláradással ellepte s egyrészt a fürdőtelep gyönyörű színpompájú erdősege és parkjában, másrészt a gyorsan nagy népszerűsége szert tett honvédzenekar pompás hangversenyében gyönyörködött. A közönség részéről a zenekar iránt a legnagyobb elismerés nyilvánult, amit minden egyes műsorszám után hatalmas taps és ujjazással nyilvánított. A szeretetreméltó karmester nem is fukarkodott és műsorán kívüli szebbnél szebb zeneszámokkal a szép májusi délutánt valóságos felejthetlenné tette a résztvevők számára. A teraszon, bár sok száz ember foglalta azt le, a kiszolgálás figyelmes volt. Vasárnap, f. hó 4-ikén a honvédzenekar a fürdőtelepen újabb nagyszabású zenedélután rendez, amikor a közönség még tömegesebben fogja a páratlan szépségű fürdőhelyet fölkeresni. Először kell megemlékeznünk egy máv., mint a városi villamos vasut vezetőségéről, hogy elegendő kocsikról gondoskodva, az aránytalanul nagy személyforgalmat a legki-

fogástalanabbul bonyolította le. Reméljük, hogy úgy a máv., mint a villamos vasut mindent el fog követni, hogy a Félix-fürdőbe irányuló évről-évre szaporodó kirándulásokat, úgy a gyönyulást, mint az üdülést és pihe-nést kereső közönség érdekében minden rendelkezésre álló eszközzel elő fogják mozdítani.

* **A révi Zichy-barlang megnyitása.** A kirándulók kedvenc helyét, a révi Zichy-barlangot ma, szombaton, május 3-án nyitják meg. A remek vidék, a csodaszép barlang, a pompás levegő olyan ritka előnyök, amelyeket messze földön nem találni fel. A vendégek ellátásáról is kitünően van gondoskodva, amennyiben a vendéglős tisztét *Dolgos* Náci látja el, akit Nagyvárad városi közönsége még abból az időből igen előnyösen ismer, mikor a Bazár-vendéglőt birta bérbe. Az ő körültekintő figyelme gondoskodik, hogy pompás ételek, kitünő italok álljanak a vendégek rendelkezésére. A mai megnyitást nagy turósesusza és hal-estélylyel köti össze s kéri a közönséget, hogy tömeges látogatásával tüntesse ki.

* **A Royalban játszik ma este ismét a honvéd zenekar** a következő műsorról: 1. „Hódolati zene“ Grieg. 2. „Imperial“ keringő Strauss. 3. „A Hebridák“ nyitány. Mendelssohn. 4. Nagy ábránd „Aida“ c. op. Verdi. 5. a) „Szeretlek“ dal Grieg. b) Dal „A Saekkingeni trombitás“ c. op. Nessler. 6. Egyveleg „Fleur hongroise“ Schölgel. 7. Nyitány. „Stradella“ c. op. Flotow. 8. Nagy egyveleg „Cigányprimás“ c. op. Kálmán. 9. Sigurd Jorsalfar“ Grieg.

* **Fiu az apáért.** Sulyos feltételű párbaj folyt le tegnap délelőtt a huszárlaktanya lovardájában. *Reviczky* István kamarás még kedden este tette meg inzultra *Pajor* Oszkár bécsi kereskedőt, a Pannonia-szálloda telefonfülkéje előtt. Az inzultra heves szóváltás adott okot. A hatvan éven felüli kereskedő telefonált Bécsbe s *Reviczky* rányitotta az ajtót. *Pajor*, aki igen ideges ember, emiatt dühbe gurult és heves szóváltás keletkezett a két férfi között. Az inzultrálás után *Pajor* sürgönyileg leivta Bécsből fiát, *Pajor* Sándor főhadnagyot, aki a Kriegsschulében tanár. A főhadnagy megverekedett apja helyett *Reviczky*vel, akit nyakán megvágott. A sérülés nem veszélyes. A felek kibékültek.

* **A kocsitartó** közönség szives figyelmét felhívjuk ÜVEGES JÁNOS kerékgyártó munkáira Báhory-u. 9. sz. **Jutányos árak.** Meghívásra azonnal megjelenek.

x **A feministák kiegyeztek Lukácsal,** mert javaslatát elfogadták, hogy választójog helyett ma már oly híressé vált és nélkülözhetetlen *Mlle Juliette* fűzöt kapnak. Allandó nagy raktár angol és francia fűzők, haskötők, melltartók, egyenestartók és fűzővédőkben. Nagyvárad, Színház-u. 4. Emke melletti fűző terem.

Alulírott ezuton hozom a t. c. közönség szives tudomására, hogy boldogult édesatyám cégfestő műtermét, melyet eddig is vezettem

DIÓSY SOMA

cég alatt tovább fogom vezetni. Kérem a t. közönséget sziveskedjenek nagybecsű bizalmukkal a jövőben is megtisztelni és előre is biztosítom a legpontosabb és legjutányosabb kiszolgálásról. Tisztelettel

DIÓSY MIHÁLY.

Telefon 839.

(Rosenzweig mider-gyáros mellett.)

* **Városunkban egy** mindenek által óhajtott, egy fölötté fontos közérdekű intézmény, a **lakáskiadó vállalat** máig is hiányzik. Ezen intézmény — mely hivatva lesz úgy a háztulajdonos, mint a bérlő urak, tehát a város minden lakosának szolgálatot tenni és így az joggal fölötté szükséges, közérdeket szolgáló intézménynek nevezhető, — még e hó folyamán megkezdi működését. **Szacsyay-u. 12. sz. a.** A vállalat, a mely a T. Háztulajdonos urak támogatásával indul, első sorban is azok mindennemű érdekeit szolgálja, felvilágosításokat ad, okmányokat beszeréz, közigazgatási ügyekben mindenhol eljár stb. stb. külön díjazás nélkül. — A vállalat az öt pártoló t. háztulajdonos és bérlő urak házaiban levő kiadó lakásokat pontosan nyilvántartja, azok bérbeadását **személyes közreműködése által** is előmozdítja, azokról mindenkinek pontos felvilágosítást ad, a szükséghez képest azonban hetenként legalább egyszer **egy kizárólag kiadó lakásokról szerkesztett lapot, utmutatót ad ki, amely minden újságárusnál kapható lesz. Nem szándékunk ecsetelni az előnyöket, melyeket e vállalat a város lakosságának biztosít; azt mindenki első pillanatban is átláthatja. A vállalat pártolói a kiadó lakásokhoz mérten évi díjat fizetnek, a mely 2 koronánál kevesebb és 20 koronánál több nem lehet.**

x **Párisi ujdonságok** érkeznek minden nap **Ujhelyi Róza** női kalap üzletébe Rákóczi-ut 2. Városi bazár.

x **Tisztelettel értesítjük** a nagyra-becsült hölgyközönséget, **hogy bécsi utunkról** haza érkezünk, legújabb párisi és bécsi modellekkel, **megtéktetés végett kérjük** a nagyérd. hölgyközönség szives figyelmét, átalakítások modellek után, gyászkalapokból nagy raktár. A nagyra-becsült hölgyközönség pártfogásáért esd **Kohn Eszti** utóda Helén.

x **Elsőrendű** uri-, női- és papi szabóság a Rákóczi-uton, bel- és külföldi szövetkülönlegességek, a melyekből rendkívül kedvezményes árban készítünk bármilyen ruhadarabokat mindég a legutolsó divat szerint. Elvállalunk costumok készítését már harminc koronától kezdve Szives megkereséseket kérnek **Bíró László** és **Társa** uri-, női- és papi-szabók Rákóczi-ut 22. Telefon 832.

x **FELHÍVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szives figyelmét a **most megnyitott RÁCZ és VASS** női divatszalonban készülő eredeti **angol kosztüm** és **felöltőkre.** Mérsékelt árak. **Nagy Sándor-u. 17.**

* **Téli ruhákat** u. m. bundák, szőrme és plüs kabátokat, szőnyegetek stb. nyári gondozásra elvállalunk felelősség mellett javítással együtt **Hatvány** és **Szentmiklósy** szücsök, **Nagy Sándor-u. 1.**

x **Tisztelettel értesitem** a nagyérdemű vevő közönséget, hogy cipő, kalap és uri-divat üzletemet **Bémer-térről Szt. János-utca 3. szám** alá Kis pipa vendéglő mellé helyeztem át. Finom férfi és fiú szalmakalapok, szandálok, cipők a legolcsóbb árban kaphatók. Állandó parthie vételek. Tisztelettel **Fekete Jenő.**

x **Csodtömeg eladás.** **KLEIN SÁNDOR** és **VILMOS** csodtömegéhez tartozó fiók-üzletekből az árak u. m.: **harisnyák, zsebkendők, parfümök, ernyők** és fésű árak stb. el lettek szállítva s azok rövid ideig **Rákóczi-ut 18. alatt** lesznek kiárusítva.

OCCASSIO ELADÁS

a tavaszi idényre

Tátray Gusztáv
kézimunka üzletében

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783. u. Telefon 783.

Modern új hálószoba berendezések olcsó árban elárusítatnak.

Altalános Kereskedelmi vállalat
Nagy Sándor-utca 4-ik szám.

* **A honvéd zenekar** vasárnap délután 3 órától este 9 óráig a **Felix fürdőben** játszik.

x **Modern fényképezést.** Fővárosi mintára berendezett modern fényképezési műtermemet f. é május 1-től **Szent János-utca 3. szám** alá helyezem át. Felvételek jutányos árban egész nap és este 9 óráig villanyfény mellett is eszközöltenek. Külön **nagyítási műtermet** is rendeztem be, hol életnagyságu képek 7 koronától kezdve megrendelhetők. Minden egyes kép tökéletességeért felelősséget vállalok. Célom ez által kizárni azokat a silány produktumokat városunkból, melyeket a nagy közönség **utánvételes megrendelés** útján kénytelen elfogadni. Nyers nagyításokat amatőrök és szakemberek részére nagy árkedvezményben készítek. Tisztelettel **Szabó Dénes** fényképész.

x **Intelligens urak, urhölgyek és családok** legkellemesebb kiránduló és szórakozó helye egyedül a Váradvelencei «Nagy Sörarsarnok» és Étterem, gyönyörű terraszok, a társadalom minden osztályának külön helyiség, figyelmes kiszolgálás, előnyös árak. Mindig frissen csapolt **Dréher sör**, saját szüretelésű hegyi borok és izletes felvágottak. Kitűnő tisztelettel: **Szerác Aurél.**

x **Új női tambura zenekar a Korona kávéházban.** **Koczás József** és **Rücskös Jozso** közkedvelt karmesterek vezetése alatt elsőrangú erőkből összeállított új női tambura zenekar ma és minden nap hangversenyez a legújabb zene és ének-számokból, a társulat tagjai, **Kovács Ilona** sansonett, **Szallai Böske** kuplé, **Péchi Margit** népdal, **Balázs Mancsi** nemzetközi énekesnők és **Böszörényi Béla** baritonista és jellemkomikus, a társulat magánszámokkal működik, mondanunk se kell, hogy a Korona kávéház estélyei iránt a legmesszebbmenő közérdeklődés mutatkozik.

* **Csodaszép csemegeszőllő!** Legnemesebb hazai és tiroli fajalmák! — **Naponta** friss **Carfiol**. Idei máltai **burgonya**. **Fajnarancsok!** Kitűnő fehér és piros **hegyi-borok**, a legolcsóbb árban. **MERTZ NÁNDOR** csemegeszőllőben, **Körös-utca**. Telefon 448 sz.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos **Nagy-Várad Rákóczi-ut 20.** (Lévai M.-féle házban.) Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a legegyszerűbbtől a lediszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirketések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev-lap hívásra azonnal megjelenik.

x **Két jogász sétál a városban**, szemben találják magokat egy régi ismerősükkel **Pista barátjukkal**, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhethet be mindenki **Nagy Sándor** férfi divatruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán**, passagé-kapu mellett.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazar épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

Elsőrendű, modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076.

x **A városban** számtalan esetben lehet csoportosulásokat látni, amint a hölgyek táncszobáknak egymás között azon a hallatlan olcsó árban forgalomba hozott **harisnya és keztü cikkek**en, amit **Ungerleider Salamon** harisnya és keztü áruháza árusít **Nagy-Váradon, Szent János-utca 4. sz. alatt.**

x **Az „Erdélyi Kereskedelmi és Automobilforgalmi r.-t.”** Szilágyi Dezső-u. 6. sz. a. üzletében a most érkezett 20 l. e. nyitott **Benz** automobil megtekinthető. — A kocsi rendkívüli izléses és elegáns kivitele méltán feltűnésre tarthat számot. — A cégnek a napokban jelent meg bótartalmu árjegyzéke automobil-felszerelési-cikkekről, mely érdeklődőknek rendelkezésére áll.

x **BENEDEK SZAPPAN** óriási darab mesés jó **száraz** mosó szappan darabja 30 fillér, **BENEDEK TESTVÉREK** fűszer- és csemega nagyáruházában **Zöldfa-u.** Telefon 901.

x **Szülők figyelmébe!** Bérma és áldozó ruhák legnagyobb választékban **Hevesi „Párisi divatáruházában” Nagyvárad, (Zöldfa-utca.)**

x **Zombor Sándor** sebész-orvosi műszer, kötszer és testgyógyító gépek készítője. **Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt**, ahol villany erőre berendezett műhelyében készít mindenféle fém-csiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos-árban, levelekre válasz.

x **Hipp, Hopp, Hurrá,** megvertem **Palikát**, mert elfelejtette, hogy a **Párisi bazár** a Sas alatt van, a **Csipke áruház** mellett.

* **Hölgyek** szives figyelmébe ajánlom női-kalap különlegességi üzleteme. Bécsben és **Budapest**en a legelső szalonokban működtem. Mély tisztelettel **Braun Margit** Rimánóczy-u. 1.

x **Hölgyek figyelmébe!** Schmidt női fodrásznál — **Rákóczi-ut 5. sz. alatt** készülnék a legelegánsabb divatfrizurák — továbbá valódi prima hajból mindennemű hajmunkák — u. m. parókák, transzformatiók már 60 K-tól feljebb, divatbandó, hullámrész stb. Lemoshatatlan hajfestés, ondulatio, hajmosás manicür. Telefon 11—98.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Szombat: Az ember tragédiája.
Vasárnap délután: Elvált asszony, este: Az ember tragédiája.

Az Ember tragédiája. Még egyre tart, sőt napról-napra fokozódik az az érdeklődés, amellyel a nagyváradai színházi közönség **Madách** Ember tragédiájának sorozatos előadásait fogadta, amiben a pompás előadáson kívül kétségtelenül része van annak a fényes látványosságnak, amelyet a kiváló szépségű **Eszterházy** diszletek nyújtanak. A városban, de különösen a megyéből oly nagy az érdeklődés az előadások iránt, hogy a színház vezetősége valószínűleg a jövő hét elején: **hétfőn, kedden és szerdán**

is műsoron tartja az Ember tragédiáját, amelynek diszleteit már a jövő hét közepén vissza kell küldeni tulajdonosának: Debrecen városának.

MULATSÁG

Háziestély a Katholikus Legényegyletben. A Katholikus Legényegylet vasárnap este háziestélyt rendez saját helyiségében. A háziestély este fél 9 órakor kezdődik rendes belépti díjak mellett. Az estély jó sikere érdekében nagyban dolgozik a rendezőség.

Elszámolás. A premontrei főgimnáziumnak f. évi április hó 27-én rendezett ünnepélyén felülfizettek: Dr Gróf Széchenyi Miklós megyés püspök, Fetsner Antal, Lányi József 20—20 K, Biharmegyei Takarékpénztár 15 K, Belopotoczky Kálmán, Bundala Mihály, Radu Demeter, Gabrielly Ferenc, Gróczy Béla, Szmekta L. Odön, Hlatky Endre, dr Vass Bertalan, Szilágyi Dózsa, Központi Takarékpénztár, Nagyvárad Takarékpénztár, Leszámitoló és Jelzőlog Bank, Máday János (Miskolc) 10—10 K; Nagyvárad Hitelbank, Belvárosi Népbank, N. N. 6—6 K; Mangra Vazul, Kozáry Gyula, N. N., dr Rédei Kornél, Kecskeméti Lipót, X. Y., Thury László, Huzella Gyuláné, Agrár Takarékpénztár, Ewald Obermayer, Magyar Bank, Vucskics Gyula, Spett Gyula, Hiemesch Frigyes 5—5 K; Bunyitay Vince, Általános Takarékpénztár, dr Imrik Gusztáv, Lichtmann Iván, Havas Mór 4—4 K; dr Lázár Aurél, Mayer Antal, dr Károly Irén 3—3 K; Beke Boldizsár Matolay Károly 2—2 K. Összesen 316 korona. Az eladott jegyek ára: 338 K; rendezői díjak 69 K. Összes bevétel 723 K. Az ünnepély előkészítésével és rendezésével járó összes kiadások 246,44 K. Tiszta bevétel 477,56 K. Ebből 70 koronát küldtünk a Mikes-szoborra; 200 koronát kapott az Eötvös-önképzőkör, 207 korona 56 fillért a zenekör és a daloskör. Rendező-bizottság.

Itt említjük meg, hogy a főgimnázium „Erkel Zeneköre”, mely az ifjúság tevékenységét az utóbbi években nagyban fokozta s a zenei életet a főgimnáziumban felvirágoztatta, május 4-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja rendes évzáró gyűlését. Fölhívjuk a közönség érdeklődését e kör működésére, amely ezidő szerint egyetlen a magyar középiskolákban s érdekesen mutatja be, miként lehet az ifjúságban ambíciót ébreszteni a zene gyakorlati művelése iránt s miként nevelődik a jövő reménységben a zenei szépség megértésére, méltánylására és megkedvelésére irányuló művészi érzék. Az évzáró gyűlés tárgysorozata a következő:

1. Haydn II. Symphonia I. tétel. Előadják zongorán 4 kézre Sereghy Mihály VI. és Sereghy Emil V. o. tanuló. Birálja Stachó Tibor VIII. oszt. tanuló.

2. Heine—Stigelly: Die schönsten Augen. Énekli Stadler Iván VIII. o. t., zongorán kíséri Szalay Elemér VIII. o. t. Birálja Hlatky Endre VIII. oszt. tanuló.

3. Beethoven F. dur romance. Előadják hegedűn Sávor György VIII. o. t. Zongorán Stachó Tibor VIII. o. t. Birálja Winkler Lajos VIII. o. t.

4. Farkas Imre: Cigány Panna. Melodráma. Szavalja Popovics Andor VII. oszt. t. Hegedűn kíséri * * * Zongorán Lázár Liviusz V. o. t. Birálja Fleischer György VIII. oszt. tanuló.

5. O. Werniére 3 me Méditation. Előadják: hegedűn Fleischer György VIII. o. t., zongorán Stachó Tibor VIII. o. t. Birálja Flegmann Ferenc VI. o. t. Titkári jelentés az Erkel Zenekör 1912—1913-ik évi működéséről és elnöki bezáró beszéd. Tartja Stachó Tibor VIII. o. t. az Erkel Zenekör ifj. elnöke.

6. R. Wagner: Tämhauser induló zongora-quartett. Hangszerelte Stachó Tibor VIII. o. t. Elő-

adják: I. hegedűn Fleischer György, II. hegedűn Hlatky Endre, violán Sávor György, zongorán Stachó Tibor VIII. o. tanuló.

Az érdeklődőket szívesen látja és tisztelettel meghívja a Kör vezetősége. Belépődíj nincsen.

IRODALOM

A Katholikus Szemle májusi füzeté ismét a szokott nivós tartalommal jelent meg, melyből kiemeljük a következőket: Nagy Konstantin milánói rendelete, Zubriezky Aladár dr. Kereszténység és békemozgalom. Giesswein Sándor dr. Sebzett szívek. Regény. Toma István. Látom az Istent. Költemény. Rudnyánszky Gyula. Tavasz műkiállítások. Ezenkívül a szokott rovatok és gazdag könyvismertetések teszik értékessé a Katholikus Szemle legújabb számát

SPORT

Döntő bajnoki mérkőzés.

NAC—DTE = 6 : 1.

Sok halogatás, huza-vona után végre elérkezett a leszámolás napja a DTE és NAC között. Taktika s az életosztón a DTE részéről, hogy nem az ősszel vívta meg a küzdelmet, a mikor miserabilis állapotban volt, de a számítás így sem sikerült. Nem tudta fiatal versenytársát, a NAC-ot lerázni, a tusában a NAC maradt a győztes. Áldozó csütörtökön leáldozott a debreceni sport napja s a DTE dicsősége.

A fontos versenyre persze mindkét fél nagyban készült s legjobb erőit állította ki. Kucsra is e napra volt reselválva és félgőgyultan vett részt a meccsen Hirsch. Ennek megfelelő volt az érdeklődés. Még ekkor a publikum nem volt kint a Sporttéren az idén, a mely viharként tombolt az izgalmas percekben, vagy halotti esendben ült helyén.

Az első versenyen, mely program változást szenvedett, mert a debreceni kath. főgimnázium csapata lemondta a versenyt, még kevesebben voltak és a verseny láz nem volt magas. A jóhírű Kitevel a debreceni tanulók helyett a NAC II. állt ki revancheot venni, de az most jobban játszott s ezért nem sikerült.

A váradi levegőt nem nagyon szerető DTE alig félórával a verseny előtt érkezett. Ez nem vált előnyére. Másik kedvezőtlen momentum volt a bajnok-csapatra az elleneséges fogadtatás. A diákság éktelen zajt esáptott, a pályára lépő debrecenieket kifütyölte, gyalázta s a tüntetés majdnem általános lett. Megtorlás volt ez ugylátszik a debreceni nyájas vendéglátásért, de a váradi közönségnél ez az udvariatlanság ritka jelenség.

A nagy meccs kivételesen tisztán és simán folyt le. A DTE csak a verseny elején és a vége felé fejtett ki komolyabb akciót, különben a NAC dominált. A DTE lefutásait Kucsra és Schossi nagyszerűen fogták. A NAC általában nagyon lelkesen, a DTE kedvetlenül, csüggedten játszott.

Az első goalt Kürschner rugta, majd ha-

mar ráduplázott Strasser s 2 : 0-ra zárult a félidő. A második félidőben a nagyon elemében levő Strasser igen gyors egymásutánban még két goalt lőts ezzel el van döntve a harc, melynek végéig még 1—1 goalt lő Kucsra és Kürschner, míg a debreceniek könnyü goalját Gréczy lövi Posztarik kapus ügyetlensége folytán, ki Sisit sehogy sem pótolhatja. A gyengén guruló labdát a kis Jakobovits is biztosan elkapta volna.

A NAC minden embere tehetségének javát produkálta, de legfőbb része van a sikerben mégis Strassernek és Kucsranak, kiket a diadalmában uszó váradi közönség vállain vitt ki a pályáról.

A debreceni játékosok közt Dugó, Láng, Gréczy, Simon tettek legszebb kísérleteket, hogy a bajnokságot megmentse. De hát „Sic fata tutere!”

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

Rabló cigányok a törvényszéken.

A múlt év őszén Biharmegye országutain egyre-másra történtek a szenzációsan vakmerő rablások. Legutóbb február 23-án a szalontai vásárról haza igyekvő kereskedőket fosztogatták ki és több ezer korona értékű ruhaneműt raboltak el. A csendőrség erélyesen nyomozott a rablások ügyében, de nem sikerült a rablókat elfogni. Végre a februári rablás nyomra vezette a csendőroket és sikerült is elfogni a tetteseket, négy cigány, Lakatos Sándor, Lakatos Imre, Lakatos József és Lakatos Kordován József személyében.

A nagyvárad királyi törvényszék büntető bírósága most tárgyalja az érdekes ügyet. A vádirat valamennyiüket egész sereg lopással, rablással és betöréssel vádolja. A cigányok vakmerő agyafurtsággal igyekeznek tagadni mindent. Alibit akarnak igazolni és nem ismernek be semmit a legerősebb bizonyítékok sulya alatt sem. A bíróság egész sereg tanut hallgat ki, akik mind a vádlottak ellen vallanak.

TÁVIRÁTOK

A reunió Nikata ellen.

London, május 2.

A reunió mai határozata az, hogy felszólítják Nikitát Szkutari kiűritésére.

Csapatunk Albániában.

Bécs, május 2.

Ma délután fél 2 órakor különkihallgatáson fogadta a király Conrad vezérkari főnököt. A király mindenben hozzájárult a vezérkar ama előterjesztéséhez, hogy Albániát osztrák-magyar és olasz csapatok szállják meg. Ez az expe-

dicio teljesen független Szkutari kérdésétől. Albániában az utóbbi időben gyanus lázadások törtek ki és a rend helyreállítása végett mennek be a szövetséges csapatok. Ófelsége az expedícióra vonatkozó okmányokat már alá is írta. A költségek fedezésére a közös minisztertanács 600 millió koronát irányozott elő. Conrád vezérkari főnököt ma Ferenc Ferdinánd trónörökös is fogadta.

NYILTÉR

GOVRIK ÁKOS és FÉNYES LÓRÁND

vállalkozó mérnökök irodájukat május 1-én

Uri-utca 15. számú házba

(a főpostával szembe) helyezték át.

Regénycsarnok.

AZ ELHAGYOTT ROMA.

Történelmi elbeszélés.

Írta **Dús László.**

(Folytatás.)

47

Ez időben jött a szobrász a Colonna palotába.

Ama cimen jött, hogy az agg biboros szobrát akarja megtekinteni, mert azt hiszi, hogy valahol valami kis repedés mutatkozhatik a várványon. Paola azonban tudta miért jött és arra vette rá nagybátyját, hogy engedje meg a szobrásznak, hogy őt megörökítse és a műterembe eljárhasson Fiamma kíséretében.

Az agg biboros beleegyezett.

A leány, Fiamma kíséretében, szorgalmasan eljárt a szobrász műtermébe és a Vénusfejet, amit róla mintázott, maga is ámulattal nézte, csakis ekkor tudta meg, hogy Paola Colonna milyen gyönyörű.

Hizelgett neki a szoborfej.

Azonban feltűnt neki, hogy Pietro Gaetano soha sem jelent meg, noha ez az egész jelenet csak azért volt így rendezve, hogy szerelmesével találkozhassek.

Eleintén nyugtalanította, de a szobrász mindig talált okot arra, hogy aggályait eloszlassa.

Paola tehát várt.

A hír szárnyára vette, hogy Gaetano, a pápa unokaöccse, Severó Malatesta palotájában gyakori vendég és tóditotta az asszonyt és az ifju közötti viszonyt.

A hír előbb csak suttogott, azután nyíltan beszélt, majd kiáltott s végre nagyot ordított.

Csak is ekkor jutott fülébe Severó Malatestának az, hogy felesége, a gyönyörű szöke asszony, Castiglione Márta, megcsalja őt, elfordult tőle és más férfi karjaiban keresi a boldogságot.

Severo Malatestának első gondolata az volt, hogy ha erről megbizonyosodik, megöli a csábítót, mert az ő gyönyörű felesége, a jámbor Castiglione leány, valami csodaszernek, valami varázssitalnak az áldozata.

Haza sietett.

Castiglione Márta asszonyt egyedül találta, épen gyönyörű hullámos szöke haját

aranyfésűvel bontogatta, haja csaknem a földig ért le.

— Ki az? — kérdezte lágy, ezüstcsengésű hangon s mintha várt volna valakit, a megnyíló ajtó felé mosolyogva nézett, majd mikor férjét látta belépni, kedvetlenül mondotta: Te vagy Severó! nem vártalak. Igen, nem vártalak! izenhettél volna, hogy jössz.

A férfi e fogadtatásra dühbe borult, elfojtott hangon szólt:

— Mást vártál ugye-e?

Az asszony mintha valami érdektelen dologról lenne szó, válaszolta:

— Igen, Severó!

— Jerfit?

— Na igen! — mert téged már nem szeretlek, Severó.

— Mindenható Isten! — és ezt úgy mondod, mintha valami eltört vázáról vagy valami cseréptájról lenne szó. Szerencsétlen asszony, megölted szívemet.

— Nézd Severó keress magadnak te is mást, mint ahogy én kerestem. Az én Pietróm halálosan szeret engem és én is úgy szeretem őt. Menj! Severó! Menj!

— Nézd Severó, keress magadnak te is mást, mint ahogy én kerestem. Az én Pietróm halálosan szeret engem és én is úgy szeretem őt.

Menj! Severó! menj!

A férfi e szemtelen szavakra éktelen dühbe jött, tört rántott elő övéből és az asszonyra fogta.

— Mondd meg, ki a szeretőd?

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Áprilisi buza (1913.)	—	—	—
Májusi buza	—	—	11.25
Októberi buza	—	—	11.86
Áprilisi rozs (1913)	—	—	—
Októberi rozs	—	—	9.74
Májusi tengeri (1913)	—	—	8.20
Juliusi tengeri	—	—	8.36
Áprilisi zab (1913)	—	—	—
Októberi zab	—	—	8.86

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	808.50
Osztrák hitelrészvény	—	613.50

4/0-os koronajáradék	—	81.40
Osztr. magy. államv.	—	705.50
Jelzálogbank	—	422.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	500.50
Hazai bank	—	278.—
Magyar bank	—	538.50
Keresk. bank	—	3625.—
Rimamurányi	—	704.—
Salgótarjáni kőszén	—	749.50
M. Ált. Kőszénbánya	—	1045.—
Közuti vasut	—	638.—
Városi villamos	—	358.—
Adria	—	540.—
Atlantika	—	—

SZERKESZTŐI PÓSTÁJA

A pünkösdi számra szánt dolgozataikat sziveskedjenek t. munkatársaink a jövő hét szerdáiig hozzánk juttatni.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

Értesítés.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy a **Kossuth-utcan** lévő a

„NAGY PIPA“

vendéglőt átvettem és azt ujonnan átalakítottam.

Naponta friss csapolású **kőbányai salon sör** (alá Pilseni!)

Kitűnő érmelléki faj borok. **Izletes magyaros konyha.**

Naponta válogatott zónás reggelik. Előzékeny és figyelmes kiszolgálás.

Pénteken mindég halesztély. Szombaton állandóan nagy hurka-

estély zeneszó mellett. Szives pártfogást kér

Popovics Sándor,

vendéglős.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: **NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.**

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzó-lámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

évlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Hímzés, Csipke áruk
nagy mennyiségben érkeztek;
igen olcsó árakban lesz eladva.
Méterje 2 fillértől feljebb.
Nyári keztyű párja 36 fill.
1000 drb. férfling finom 1.94 f.
Harisnya és zseb-
kendő mindenárban.
Rákóci-ut 14. volt Apolló mellett.

Legjobb és legizletesebb
csemege különlegességek,
legelsőbb rendű fűszerárak
előnyös árakban csak
Özv. Kádár Jánosné
elsőrangú fűszer- és csemege
kereskedésében szereshetők be.

Kiadó

3 szoba, üveges folyosó,
konyha, kamara, mellék-
helyiségekkel.

Szent János-utca 72.

Telefon 12-64.

ÉHIK ANTAL

épület- és díszmű bútortasztalos
Sánc-utca a kala gyár épületében.

Állandóan raktáron tart saját készítményű modern
bútorokat. háló-szoba és ebédlő-szoba berendezéseket
stb. Ugyanott félig használt bútorok is kaphatók.

Telefon 12-64.

A jó bornak

nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy
mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult újonnan beren-
dezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitűnő saját termésti
borai, **előzékeny kiszolgálás**, szo-
lid polgári árak. **Abonensek naponta**
felvételnek.

Szent László-nyomda r.-társ.-nál

Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Névjegyek

a legolcsóbban beszerezhetők:

Uj étterem és sörcsarnok.

Bátor vagyok a n. é. közönség
b. tudomására juttatni, hogy a
„**Széchenyi Kioszk**“-ot
átvettem s azt a mai kor igé-
nyeinek megfelelően átalakítva s
újonnan berendezve május hó 1-én

PÁLMALIGET

étterem és sörcsarnok

név alatt megnyitottam. El nem mulaszthatom nagybecsű
figyelmét felhívni arra, hogy helyiségemben reggel 5 órá-
tól kezdve ásvány- és gyógyvizek nagy választék-
ban, poharankénti fogyasztásra kiszolgáltatók. Ugyazintén
melegített Mühlbrunn, marienbadi vizek (fontos gyomor-
bajosoknak). továbbá gazdag és a legkényesebb igényeket
is kielégítő választékú villásreggelik, elsőrangú ma-
gyar és francia konyha (gyomorbetegeknek külön dié-
tikus étlap, Graham kenyér), eredeti kőbányai sörök,
tokaji, mádi és tarcali gyógy- és asztali borok
állanak a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Estéknként elsőrendű cigányzene hangversenyez.

Teljes étkezésre abonnensek el-
fogadtatnak. Pontos és figyelmes
kiszolgálás. B. támogatást kér

BREYER KÁROLY

a Pálmaliget vendéglő bérőlje.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyvárad, fióktelep: Szőlős-u. 15.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

Szabadalmazott géppel
gyártott karmantus
portlandcement csöveket
az összes szabványos mé-
retekben és az ahhoz való idomdara-
bokat, esőmösztőt és vasbetetes, vala-
mint portlandcement csöveket, kút-
gyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkö-
és cementárugyár. Beton és
vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utak és házak csa-
tornázását, hidak és
vizmedencék szak-
szerű építését. Na-
gyobb vállalatoknál **tervekkel és**
költségvetéssel szolgál.

Meghívást az ország bármely részéből elfogad.

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és
gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fé-
nyesre, csipke és szövet
fü gönyök, bútor szö-
ve k, papi és egyen-
ru ák vegyileg tisztit-
tatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:
Zöldfa Passage 93.
Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Ha nincs megelegedve szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármilyen okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TARSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Parfumerie „HEZ” illatszertár.
BUDAPEST, VIII. Losonczy-utca 13. sz.

Reklámunk óriási eredménye újabb reklámakelőre ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembe-
szökőbb előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk:

1 csoport 2 korona 50 fillér (19 drb.)

1 drb üvegtégely francia arc- és kézfinomító
1 drb. francia szappan (bármely illatban)
1 üveg francia parfüm (bármely illatban)
1 üveg francia brillantin (bármely illatban)
1 könyv (60 lap) angol pouderpapír
1 csomag dr Heider-léle fogpor
1 drb francia fogkefe (csontnyéllel)
1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor
1 üveg valódi Johann Mária Farina kölnivíz
10 drb szekrény- és ruhaillatosító (francia Sachet-lap)
Összesen 19 drb 2 korona 50 fillérért.

Szállítások naponta eszközöltnék. Szétküldés: biztos postakézbesítés érdekében vagy utánvét mellett, minek költsége 84 fillér, vagy a pénz előleges beküldése ellenében, a mely esetben a 2 kor. 50 fillér vételárhoz 72 fillér csatolandó. Csomagolási költséget nem számítunk. Tizenhat oldalas illatszer és háztartási értesítőket kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Kiadó lakások.

A Szacsavay-utca 18. sz. és a Smetka Gyógy-utca 1. szám alatt ujonnan épült emeletes házakban több két-, három szoba, előszoba, alkov, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló földszinti és emeletes utcazi és udvari lakások, továbbá műhelyre alkalmas helyiségek azonnal olcsón kiadók. Ugyancsak kiadó a Kolozsvári utcán lévő volt baptista imaház és a Petőfi-utcában 1 szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló udvari lakás. Értekezni

Pallay Lajos nagyváradai ügyvéd irodájában Szaniszló-utca.

Eladó luczerna termés.

A várostól 10 percnyire 4 kat. hold luczernás 1913. évi termése eladó.

Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Orvosilag több száz esetben ajánlva.

10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész üzlete Nagyvárad, «Sas-passage» átjáró.

Ajánlja saját készítményű

sérvkötőit,

szuzpenzoriomok fecskendők és betegápolási cikkei, u. m. egyenestartók, haskötők, ágytálcák, bidég,

anatómiai sérvkötők,

a melyek a sérvet állandóan visszatartják, műlábak és művégtagok, támgépek, gummi eikkek, harisnyák stb. és a még fel nem sorolható cikkeik. Külön próbaterem női és férfi kiszolgálására. Óriási nagyraktár. Tisztviselők és iparosoknak árendemény.

Meglepő ujdonság! FACIMBALOM

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A Facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabból áll és a mellékelt ve-

rőkkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verőkel, tokkal és mesés ajándékkal csak 6 korona.

Wagner a „HANGSZER-KIRÁLY” országszerte elismert elsőrendű hangszerárúházaiban **Budapest, József-körut 15.**

Fényképes árjegyzék ingyen. — ÖVÁS: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

Vas és rézbutorok

mai naptól kezdve igen jutányos árban kaphatók

a Rákóczi-ut 13. sz. alatti gyári raktárban.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.

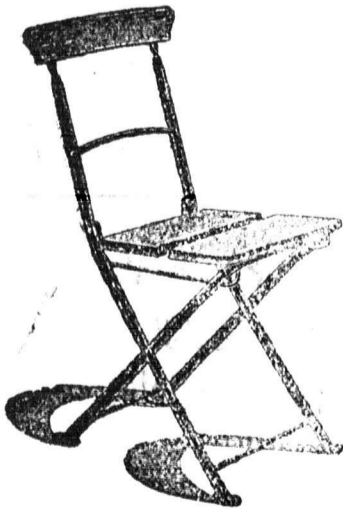
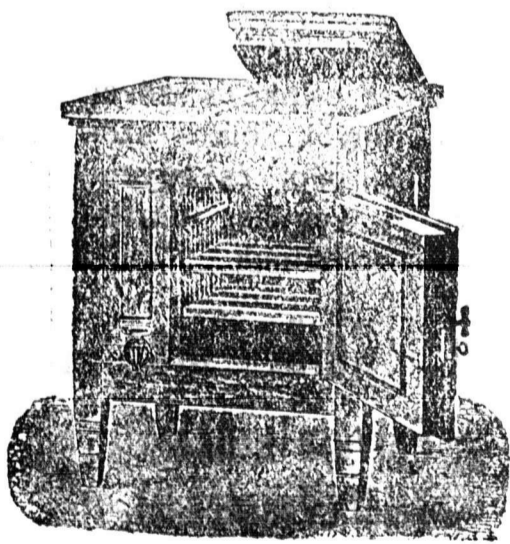
Tűz- és betörésmentes pénztárszekrények (safes) bérbeadása.

Ujonnan épült intézeti helyiségünkben létesített **safe-deposit osztályunkban** különféle nagyságu pénztárszekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénz-szekrényekben a bérlő fél értéktárgyait saját zárja alatt, önmaga kezelheti és ezeknek megőrzésére a legmesszebbmenő biztonságot és kényelmet találja.

Safe-deposit helyiségünket az érdeklődőknek készséggel bemutatjuk és részletes felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T.

JÉGSZEKRÉNYEK kerti vasbútorok, valamint konyha-fabútorok is u. m.: konyha kredenz, **FAGYLALT-GÉPEK és FORMÁK** asztal, szék, zsámoly, teknő és az összes konyha berendezések

TARSOLY és RISZTÓ különlegességek vaskereskedésében
Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390 szám.